

obdržel v roce 1911, postoupiv automaticky do vyšší třídy platové, název ředitele panství, neboť jeho služební poměry se tím nezměnily, a nerozhoduje ani změna, která v roce 1912 nastala v organizaci ústředí tím, že funkce inspekce velkostatku v B. byly přeneseny dílem na soukromý sekretariát žalovaného, dílem a hlavně na centrální kancelář v J. a centrálního ředitele B-a. V právech a povinnostech žalobcových se touto novou organizací zcela nic nezměnilo, dle dekretu ze dne 18. září 1912 byl žalobce povinen, bezpodmínečně poslouchati rozkazů centrálního ředitele B-a a měl nový centrální ředitel jmenovitě pečovati o organizaci oekonomie. Žalobce nebyl tedy samostatným, jen žalovanému vlastníku zodpovědným ředitelem celého velkostatku P. Nebyl zodpovědným za technickou správu lesa, ba ani za důchod a nepodléhal vlastníku přímo, nýbrž prostřednictvím centrální kanceláře a jejího ředitele. Není však splněna ani druhá podmínka pro zařazení do jedenácté skupiny, totiž, aby velkostatek P. byl větším zemědělským nebo lesním objektem. Že náleží k velkým majetkům pozemkovým, nemůže býti sporno, kdyby tomu tak nebylo, netýkal by se ho vůbec zákon čis. 130 z roku 1921. Jestli však podmínkou zařazení úředníků do jedenácté skupiny, aby podnik byl v č t š í, znamená to, že musí býti zvláště veliký, takže se činnost vedoucího úředníka vztahuje na značný počet zaměstnanců vyšších kategorií. Které podniky takovými jsou, lze spolehlivě posouditi podle vládního nařízení ze dne 3. listopadu 1922 čis. 318 sb. z. a n., jímž byli úředníci na velkém zabraném majetku pozemkovém zařazení za účelem jich zaopatření po případě odškodnění do sedmi skupin, odpovídajících úplně skupinám 5—11 zákona čis. 130 z roku 1921. Podle tohoto nařízení náležejí do nejvyšší skupiny jenom vedoucí úředníci lesních objektů přes 10.000 ha a zemědělských objektů přes 2.000 ha, a jest výslovně stanoveno, že vedoucí úředníci na objektech menších zařadí se do skupiny předcházející i když mají titul skupiny nejvyšší. Velkostatek P. má pouze asi 535 ha půdy zemědělské, z níž jest na drobno asi 170 ha pachtováno, a 2027 ha lesů. Nenáleží tedy k větším hospodářským objektům, a žalobce by se nemohl zařazení do skupiny jedenácté s úspěchem domáhati ani tehdy, kdyby byl měl jako ředitel jeho úplnou samostatnost a plnou zodpovědnost.

Čís. 3422.

Prodej dle čl. 343 obch. zák. může provést pouze prodávatel, jenž má zboží v moci, proti kupiteli. Prodej, jež provedl dodávatel prodávatele proti tomuto, nemá účinku vůči kupiteli.

(Rozh. ze dne 23. ledna 1924, Rv I 1289/23.)

Žalující banka Č. prodala žalované firmě 40 vagonů dřevěného uhlí a, ježto žalovaná byla v prodlení s přijetím, žalovala o náhradu škody, již tvořil rozdíl mezi cenou smlouvenou a cenou docílenou prodejem dle čl. 343 obch. zák. Ve sporu se zjistilo, že prodej nebyl předsevzat

žalující bankou, nýbrž hypoteční bankou, jež byla dodavatelkou žalující banky, a to proti žalující bance. Žaloba byla zamítnuta s o u d y v š e c h t ř í s t o l i c, N e j v y š š í m s o u d e m m i m o j i n é z t ě c h t o

d ů v o d ů:

Nesprávné právní posouzení věci shledává dovolatelka v tom, že odvolací soud souhlasně se stolicí prvou má za to, že prodej, provedený dodavatelem žalující banky ve smyslu čl. 343 obch. zák. (správně §u 352 a § 347 uherského obch. zák.), nepůsobí proti žalované firmě. V té příčině sdílí dovolací soud názor nižších soudů, jelikož prodej, ať podle čl. 343 obch. zák., ať podle §u 352 uher. obch. zák. — anebo § 351 uh. obch. zák., jenž téměř souhlasí s odst. 2. čl. 343 obch. zák. — má za účel, aby byl prodatel zbaven tížícího uschování zboží, kupujícím nepřijatého, nebo zpěčujícím se je přijati a předpokládá tedy v prvé řadě prodlení kupujícího. Na tom, zda měl prodatel již tehdy, když zboží mohl a chtěl dodati, ve svém držení, nesejde, naopak stačí, by ho měl k dispozici, čemuž je tak i tehdy, když je třetí osoba chová k jeho dispozici, při prodeji však musí býti v jeho držení, neboť to článek 343 odstavec druhý obch. zák. předpokládá, mluvě o tom, že může prodatel zboží na nebezpečí a náklady liknavého kupujícího buď ve veřejném skladišti nebo u osoby třetí uložit, nebo po předcházející pohrůzce zboží dáti prodati. Podobně jest tomu při §u 352 i §u 351 uh. obch. zák. Z ustanovení těchto tedy nade vši pochybnost jasně vyplývá, že úkony, v nich naznačené, může podniknouti jedině prodatel vůči svému liknavému kupiteli, že se tu předpokládá, že právě oni jsou smlouvajícími stranami v onom právním poměru, ve kterém jde o zboží, jež má býti prodáno. Není-li tu těchto přímých stran, nelze vůbec oněch ustanovení použiti, svémocný prodej, jež provede třeba po zákonu dodavatel strany prodávající vůči této, nemůže nikdy působiti proti další kupující straně, jelikož mezi dodavatelem a touto není právního poměru, leč by kupující strana dobrovolně následky takového prodeje, provedeného vůči jejímu prodateli jeho dodavatelem, na sebe převzala a s tím souhlasila, aby ji stihlo z toho prodeje plynoucí nebezpečí i náklady spojené s prodejem. Takového závazku však žalovaná firma na sebe dle spisů nevzala.

Čís. 3423.

Ku žalobě o zaplacení zápůjčky stačí projev ochoty vrátiti lombardované cenné papíry. Závazek tento jest pojatí do výroku rozsudečného z moci úřední.

Banka, jež poskytla při úpisu válečné půjčky zápůjčku na lombard válečných půjček, jest oprávněna domáhati se zaplacení lombardního dluhu, třebas ještě válečné půjčky nebyly splatny.

Není třeba, by na lombardované cenné papíry byl vydán zástavní list.